

נעם אמרים

דברי אלוקים חיים מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שיעור צפרקי אצות, פרק חמישי, ליל שישי פרשת בלק, תש"פ

קדושת הארץ

לעתיד לבוא תתקדש האדמה

שבששית. ובמוצאי שביעית, מפני פירות שביעית. ובמוצאי החג שבבכל שנה ושנה, מפני גור מתנות עניים.

מדברי התנא הקדוש אנו למדים מה רב חילם וכוחם של בני ישראל, אשר כל איתני הטבע בידיהם מוחזקים. אם בני ישראל אינם פוסעים בדרך הטוב, אזי כל כוחות הטבע משודדים על ידיהם. עד כדי כך רבה החשיבות בכל מעשה של בני ישראל. ולהלן נעמיק בנקודה חשובה זו.

פלאי האדמה לעתיד לבוא

התורה הקדושה אומרת (ויקרא כו, ג-ה) **אם בחוקותי תלכו ואת מצוותי תשמרו ועשיתם אותם. ונתתי לכם נשמיכם בעתם ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו. והשיג לכם דיש את בציר ובציר ישיג את זרע, ואכלתם לחמכם לשובע וישבתם לנמח בארצכם.** ומקרא זה אומר דרשני להביא את הבטחותיו. והגם שכתב הרמב"ן שכל המקראות הללו אינם מדברים אלא על לעתיד לבוא, מכל מקום אין מקרא יוצא מדי פשוטו ואנו נצעד

כוח ביד ישראל

*התנא אומר באבות, פרק חמישי, משנה ח:

שבעה מיני פורענויות באין לעולם, על שבעה גופי עבירה. מקצתן מעשרין ומקצתן אינן מעשרין, רעב של בצורה באה... ועל פירות שביעית.

ובמשנה ט:

בארבעה פרקים הדבר מתרבה: ברביעית ובשביעית ובמוצאי שביעית ובמוצאי החג שבבכל שנה ושנה. ברביעית, מפני מעשר עני שבשלישית. בשביעית, מפני מעשר עני

א בתחילת השיעור פתח כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בחשיבות פרשת בלק, כאשר בשבוע זה מתאחדים בני חוצה לארץ עם בני ארץ-ישראל לקרוא בתורה יחדיו בפרשת בלק (ובגולה - פסיקות חוקת-בלק). והזכיר את המובא בגמרא בחשיבות זו הפרשה, שאלמלא הטעם של 'טרחא דציבורא', היו מתקנים לקרוא פרשה זו בכל יום ויום. כמדי ליל שישי הזכיר כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א את שמו של הרה"ק רבי שלום שכנא מפרוהוביטש ז"ע, בנו של הרה"ק רבי אברהם המלאך ז"ע, אשר בעצם הזכרת שמו יש סגולה לשבת מאירה. והזכיר כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א אף אם שמו של סגורן של ישראל, הרה"ק רבי לוי יצחק בן שרה שאשע ז"ע, למען תהא לנו בזכות הצדיקים שבת מאירה ושמוחה. א פרייליכן לענטג'ן שבת.

בדרכי הרועים, לבאר את אשר אנו יכולים להבין וללמוד במקרא הזה.

ובגמרא (מגילה לא, ב) - תניא רבי שמעון בן אלעזר אומר, עזרא תיקן להן לישראל שיהו קורין קללות שבתורת כוהנים קודם עצרת, ושבמשנה תורה קודם ראש-השנה. כלומר, שאנו קוראים בתורה את הקללות הכתובות בפרשת בחוקותי, טרם בוא חג השבועות, חג מתן תורתנו. ואילו את הקללות שבפרשת כי-תבוא, אנו קוראים קודם בא יום הדין הוא ראש-השנה. ומקשה הגמרא מאי טעמא, ומתרץ אביי ואיתימא ריש לקיש: כדי שתכלה השנה וקללותיה. ומקשה, בשלמא כשקוראים קללות קודם ראש-השנה, הרי לנו שמסיימים את השנה וקללותיה, אולם בקריאת התוכחה קודם חג השבועות מה יש כאן משום 'תכלה שנה וקללותיה'. ומשיבה הגמרא שאכן כן, גם חג השבועות נקרא ראש-השנה, כפי שלמדנו שבעצרת נידונים על פירות האילן - הרי לנו שגם יום זה הוא בחינת ראש-השנה וממילא שייך לקרוא את התוכחה קודם בואו, מטעם 'תכלה שנה וקללותיה'.

נקדים עוד, דבר מופלא הכתוב בספרא (תורת כהנים, בחוקותי): **ונתנה הארץ יבולה - לא כדרך שעושה עבשיו, אלא כדרך שעושה בימי אדם הראשון** היינו התורה מברכת שהארץ תיתן יבולה באופן פלאי כזה, כמו שהיה בימי אדם קדמאה בתחילת בריאת העולם. ומה היה אז - **מנין אתה אומר שהארץ עתידה להיות נורעת ועושה פירות בת יומה** שבאתו היום בו שזורעים בארץ, היא נותנת פירות. **תלמוד לומר... (בראשית א, יא) תרשא הארץ רשא עשב מוריע זרע, מלמד שבו ביום שנורעת, בו ביום עושה פירות.** ממשיכה התורה בברכה שתהא לעתיד כעין בעבר, **ועין השדה יתן פרוי - לא כדרך שעושה עבשיו אלא כדרך שעשתה בימי אדם הראשון.** מה היה אז, מנין אתה אומר, **יהא אילן ניטע ועושה פירות בן יומי... מלמד שבו ביום שניטע, בו ביום עושה פירות.** ומנין שאף העץ עתיד להיות מאכל שנוכל לאכול גם את העץ עצמו ולא רק את פירותיו, **תלמוד לומר, עץ פרוי... מה פרוי נאכל, אף**

העץ עצמו עתיד להיות מאכל. ולא זו בלבד, אלא **מנין שאף אילני סרק שאינם מגדלים פירות עתידין להוציא פירות, תלמוד לומר, ועץ השדה כלומר, העץ עצמו יתן פרוי.**

החיטה - מפירות האילן

על דברי הגמרא האמורים, שקודם ראש-השנה לאדם וקודם חג השבועות שהוא ראש-השנה לאילן, קוראים את התוכחה, על מנת לרמזו בסימן טוב שתכלה שנה וקללותיה, מקשה הגה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין ז"ע^ב (פרי צדיק, בפרשתן), שלכאורה הלא היה יותר מסתבר לקבוע קריאת התוכחה בערב חג המצות מאשר בערב חג השבועות, שהלא בפסח נידונים על התבואה, והרי האדם ניזון מן התבואה הרבה יותר ממה שהוא ניזון מפירות האילן ומדוע אפוא לא תקנו קריאת התוכחה לפני חג הפסח, ראש השנה לתבואת השדה, כדי שתכלה שנה וקללותיה.

ומבאר הכהן הגדול מלובלין דבר מופלא ביותר, שבתחילת ימי הבריאה, טרם חטא אדם הראשון, לא היתה החיטה צומחת בשדה כמו בימינו. אנו מכירים את החיטה כתבואה הצומחת על גבי שיבולים נמוכים כאשר בין המוץ אפשר למצוא גרגרים והרבה טורח ועמל יש לטרוח עד שמוציאים מן החיטה לחם לאכול. לא כן היה בששת ימי בראשית, כאשר החיטה היה צומח מוכן על העץ ולא כתבואת הארץ. כך יש אפילו שיטה במסכת סנהדרין (ע, ב) שעץ הדעת ממנו אכל אדם הראשון, עץ של חיטה היה; הרי לנו שבראשית הבריאה נועדה החיטה להיות מפרי העץ. ואף לעתיד לבוא יהיה כן, כדשנינו (שבת ל, ב) שלענתיד לבוא עתידים גלוסקאות מוכנות לצמוח על העצים, כי לעתיד לבוא שוב תחזור החיטה להיות מפירות העץ.

ב צדיק וקדוש זה היה גאון הגאונים אשר שלט בכל מלכות התורה עד שהיו כל גדולי דורו מפליאים את עמקנותו הרבה. והיה הרה"ק רבי לייבלה אייגר ז"ע מלובלין, מכנה אותו בהערצה - "הכהן הגדול מאחיו". רבי צדוק ז"ע לא זכה להותיר אחריו זרע של קיימא, על כן זכות גדולה היא לעסוק במקומו וללמוד ממושנתו.

גם יבואר לנו מדוע ממחרת הפסח, ביום ראשון של חול המועד מביאים את קרבן העומר העשוי משעורים, שעורים דייקא ולא חיטים; כי בפסח כאשר נידונים על התבואה נידונים על השעורים ושאר הקטניות ולא על החיטים - שכן על החיטים נידונים בשבועות יחד עם שאר פירות האילן. ונפלאים הם הדברים.

ואמנם כך אמרו חז"ל במסכת כתובות (ק"ח, ב) שלעתיד לבוא עתידה חיטה שתימר כדקל. החיטה תהפוך לעץ גבוה כדקל, ועולה בראש הרים. ועתידה ארץ-ישראל שתוציא גלוסקאות וכלי מילת, שיצמחו מן הארץ כלי משי ומאכלים אפויים ומוכנים. ומבאר בעל ההפלאה ז"ע (כתובות, שם) שאכן לעתיד לבוא כאשר בילע המוות לנצח ותתבטל קללה שירדה לעולם בגלל חטא עץ הדעת תוכל הארץ להוציא גלוסקאות מוכנות. וכן הוא אומר (תהלים עב) **יהי פיסת בר בארץ** ורש"י מבאר ש'בר' הכוונה למזון, כפי שמצאנו אצל השבטים שהיו נושאים בר' וכל המקרא הזה מדבר על לעתיד לבוא, או אז הארץ תוציא מזון מוכן והחיטה תגדל כבר מוכנה לאכילה.

בין 'עץ' ל'לחם'

הכלל, כשמעיינים בכל האמור, רואים שצריכים לשלב את ביאורו של הרמב"ן המבאר את פסוקי בחוקותי כמקראות המדברות ממה שעתיד לבוא, עם הביאור הפשוט שמדובר בברכה לימינו אנו. שכן מחד אנו מוצאים בכתוב את כל הברכות שיהיו לעתיד לבוא, שיהא טעם העץ שווה לטעם הפרי ושאלנות יטענו פירות ביום נטיעתם, מאידך הפסוק מברך את מלאכת הדישה - והשיג לכם דיש את בציר, הרי לנו שמדובר בכל זאת לפני ימות המשיח, כאשר עדיין צריכים דישה ועמל כדי להפיק לחם מן החיטים ולא כמו שיהיה לעתיד לבוא כאשר יוכלו לקטוף מן העצים גלוסקאות מוכנות, מבלי שום טורח ועמל.

ועל לעתיד לבוא אנו מברכים כשאנו יושבים לאכול לחם, ומודים לבורא **המוציא לחם מן הארץ**. וכי לחם מוציאה הארץ, הלא הארץ מוציאה חיטים ורק

ממילא שפיר יובן, שאכן בעצרת כאשר נידונים על פירות האילן, נידונים גם על החיטה - ממנה ניזון האדם באכילת לחמו ועל כן מן הנכון אכן לקרוא את התוכחה לקראת חג השבועות למען תכלה שנה וקללותיה. מאחר והחיטה אכן נכלל בכלל פירות האילן, כפי שהיה בימי קדם וכפי שיהיה לעתיד לבוא. ואילו בפסח כשנידונים על התבואה, לא נידונים על החיטה, ממנה עיקר מאכל האדם, אלא על שאר מיני תבואה, כשעורים שהם מאכל בהמה או שאר מיני קטניות.

ולא זו בלבד, אלא סמיכות מדויקת יש בין חג מתן תורה לבין החיטה שהיא מפירות האילן. שכן דיקא על ידי שאנו מקבלים את התורה הקדושה, נוכל ליזכות לתקן את חטא עץ הדעת וממילא גם תתוקן החיטה ותחזור להיות מפירות האילן כמו שהיתה בימי אדם הראשון וכמו שתהיה לעתיד לבוא.

יהי פיסת בר בארץ

על דברים הקדושים נוכל להוציא צרי וארגמן. כי הנה אמרו חכמנו (ראש השנה טז, א) שבעצרת מביאים שתי הלחם, כי כך אמר הקב"ה: "הביאו לפני שתי הלחם, כדי שיתברכו לכם פירות האילן", ולכאורה מה קשר יש בין שתי הלחם העשויים מחיטים אל פירות האילן. ותו, רש"י מבאר שם שרבי יהודה הוא התנא האומר את המימרא, וכי מה בא ללמדנו בכך.

על פי האמור יבואר כמין חומר, שאכן כן, שתי הלחם העשויים מחיטים מרמזים על פירות האילן, כי על פי האמת החיטה היא פרי מפירות האילן, כך היה בימות קדם וכך יהיה לעתיד לבוא. על כן **הביאו לפני שתי הלחם** - הבאות מן החיטה שהיא בעצמיותה מפירות האילן ועל ידי כן **יתברכו לכם פירות האילן**. כך אף יובן מדוע מן הנכון לציין שרבי יהודה הוא האומר דבר זה, כי רבי יהודה הוא המאן-דאמר הסובר (סנהדרין שם) שעץ הדעת חיטה היה, ולשיטתו הוא הולך, בסוברו שמלפנים היו החיטים, פירות הצומחים על האילן.

לאחר עבודה קשה הן הופכות ללחם. אלא הברכה נאמרת על שם לעתיד לבוא, כאשר העולם יחזור לתקונו ואכן לחם ממש, מוכן ומזומן לאכילה, יצא מן הארץ (ירושלמי ברכות ו, א; וכן בבראשית רבה טו, ז ועיין בתורת חיים, סנהדרין ע, ב).

ואת שתי הבחינות הללו, של הברכה דימינו והברכה דלעתיד לבוא, אנו מוצאים גם אצל התורה הקדושה, שמוחד היא משולה לעץ וכדכתיב (משלי ג, יח) **עֵץ חיים היא לַמְחַיִּים בַּה וְתוֹמְכִיהָ מְאוֹשֵׁר**, בכך נדמתה תורה לעץ, והוא בחינה שיש לנו כיום, שהפירות גדלים על העץ אבל עדיין צריכים לטרוח על מנת להפוך אותם לדברי מאכל מתוקנים. ומאידך נמשלה התורה ללחם מוכן לסעודה, כדאמר החכם מכל אדם (שם ט, ה) **לֵבֹא לַחֲמוּ בִלְחַמִּי** שהתורה יש בה גם את הבחינה שתהא לעתיד לבוא, כאשר הלחם יהא מזומן לסעודה תיכף מן השדה ולא יצטרכו לעמול בקצירה ודישה, טחינה ואפייה.

האדמה שופעת טומאה

נקדימה עוד הקדמה אחת מדבריו של הרה"ק ה'בני יששכר' זי"ע בספרו 'אגרא דפרקא', העומד לבאר מה טעם הקפידו חכמים שלא ללכת יחפה בלא שינעל מנעלים לרגליו (ועי' שבת קכט, ב; אורח-חיים סימן ב סעיף ו). וכפי שאנו אכן רואים שרק הישמעאלים, השפלים שבין אומות העולם, הם אלה אשר מהלכים בחוצות כאשר רגליהם יחפות.

מבאר ה'בני יששכר' שהלא בתחילת הבריאה לא עשתה האדמה את רצון קונה. הקב"ה ציווה עליה שתוציא עצים אשר טעמם שווה לפריים ואילו האדמה הוציאה עצים שטעמם לחוד וטעם הפרי לחוד. ועל כן, כאשר אדם הראשון חטא בחטא עץ הדעת, הזדעזעה הבריאה כולה ואף האדמה נתקללה, כדכתיב (בראשית ג, יז) **אָרֶזְהָה הָאֲדָמָה**. ובאותה שעה שחטא אדם קדמאה נפגמה הבריאה כולה והאדמה הפכה למקוללת, למקום בו שוכנים כל הקליפות וכוחות הטומאה. מטעם זה, כל הרוצה להתעלות במעלות הקודש, אל לו לדרוך על האדמה כשרגליו יחפות, כי על ידי כן הוא מתקשר אל כוחות הטומאה

הטמונים וזרועים בארץ. מה שאין כן אלה הטמאים ומשוקצים, כמו הישמעאלים, הללו מהלכים בדווקא כאשר אין כל מחסום ומחיצה בין רגליהם לבין האדמה - כי הם יונקים את כל כוח הטומאה והרוע.

מטעם זה כתב החיד"א (ברכי יוסף, סימן תקנב, סעיף ח; וכן בשערי תשובה, או"ח סי' תקנב ובסי' תקנט) שכאשר יש לאדם חיוב לשבת על הקרקע, כמו כשהוא אבל ומתיישב לקבל תנחומים או כשהוא יושב בעת אמירת תיקון חצות או קינה של תשעה-באב; אל יתיישב על הקרקע ממש, שכן באדמה טמונים כוחות הטומאה, אלא ישים מחיצה כלשהו בינו לבין הקרקע.

לאור זאת מבאר החיד"א את אשר רואים אנו אצל משה רבנו אשר זכה לפגוש את השכינה הקדושה, כאשר נתקל בסנה הבוער באש והסנה איננו אוכל. באותה שעה פנה הקב"ה אל משה רבנו מתוך הסנה ואמר לו: **שֵׁל נַעֲלִיךָ מֵעַל רַגְלֶיךָ, כִּי הַמְקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו, אֲדַמָּת קוֹדֵשׁ הוּא**. ומכאן נלמד שאכן משה רבנו הקפיד ביותר שלא להשיל נעליו מעל רגליו שכן הוא, רעיא מהימנא, חרד שלא להידבק חלילה מן הטומאה אשר טמונה בקרקע, והקב"ה אמר לו שהנה כאן, כעת, הוא יכול וצריך להשיל נעליו מעל רגליו מאחר והמקום הזה שהוא עומד שם היכן שנגלתה שכינה - שם דווקא אדמות קודש היא אולם ביתר המקומות האדמה טומנת בחובה את כוחות הטומאה וצריך להימנע מלדרוך ברגליים יחפות על גבי הקרקע, כדי שלא להידבק ממבואות הטומאה.

יום הכיפורים ותשעה באב

ממשיך הבני יששכר ומבאר שזהו הטעם לכך שמצאנו שביום הכיפורים נהגו צדיקים וקדושים להתהלך מבלי חציצה בין כפות רגליהם לבין הקרקע. ולא עוד אלא שהב"ח כתב להלכה (סימן תרי"ד) שחייבים ללכת דווקא ברגלים יחפות ואפילו יחפות ממש. כי ביום הכיפורים, היום המקודש בשנה, הבריאה כולה

ג. וכשלוששים בגדים ארוכים, אין צורך לשים מחיצה מאחר והבגדים עצמם מהווים מחיצה בין הגוף לבין ניקת הטומאה מהקרקע.

קדושת הארץ תעפיל ותתעלה

נוכל להוסיף דיוק ופירוש במאמר הכתוב (תהלים קמח, י) **יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם ה' כִּי נִשְׁגַּב שְׁמוֹ לְבָרֹדוֹ, הוֹדוּ עַל אֶרֶץ וּשְׁמַיִם**. הכתוב הלזה מדבר על לעתיד לבוא כאשר יקוים 'נשגב ה' לבדו ביום ההוא', והכתוב מקדים ארץ לשמים, ללמדך שלעתיד לבוא שוב תיטהר הארץ ושוב תתקדש האדמה עד שהיא אפילו תעפיל על קדושת השמים. על משקל זה יתבאר לנו גם דברי המדרש (ילקוט שמעוני, ישעיהו, רמז תקג) - 'עתידה ארץ ישראל שתתפשט על כל העולם כולו', כי לעתיד לבוא קדושת ארץ ישראל, הארץ והאדמה, תתפשט על כל העולם כולו וקדושתו תעפיל למעלות רמות, מעלה מעלה. ואותה קדושה היא אשר כבר היתה שריא וקיימת על הר סיני, שענה שמושה רבנו פגש שם את הסנה אשר לא אוכל.

נוסיף עוד מדברות קדשו של מורי ורבי הרה"ק מצאנז קלויזנבורג זי"ע אשר ביאר בהבנה שמיימית גם את אשר היה בבית המקדש, שם היו הכהנים מוכרחים לעבוד את עבודתם בעודם מהלכים יחפים בלי כל חציצה בין רגליהם לבין רצפת העזרה והמזבח. יתירה מכך אנו מוצאים (ברכות נד, א) שאסור היה לכל אדם שהגיע להר הבית, להיכנס לשם כאשר מנעליו על רגליו, אלא כל באי בית ה', הילכו יחפים. והדבר הלא טעון ביאור.

ברם כעת אנו מבינים היטב, שכן בהר הבית שרתה קדושה עילאית, קדושה של לעתיד לבוא. בבית-המקדש לא היה שייך כל הגבלות גשמיות וקל וחומר שלא היתה חלילה כל שליטה לכוחות הטומאה. בבית-המקדש היו נסים נעשים בכל יום ויום והיו עומדים בו צפופים ומשתחוים רווחים. במקום כזה, אסור היה ללכת עם מנעלים על הרגליים, שכן אדמת בית המקדש קדושה היתה, קדושה ומקדשת בקדושה של לעתיד לבוא וכל באי בית ה' הלכו בדווקא ובמכוון כאשר כפות רגליהם דורכות על

מתרוממת ומקדשת באותה הקדושה ששררה בה בששת ימי המעשה הראשונים, ששת ימי הבריאה. אף כוחות הטומאה מושתקים והשטן המושטין אסור בכבל. ביום זה חוזרת הבריאה לקדמותה ושוב אין הארץ מטמאת את המהלכים עליה, ולא עוד אלא שיש בכוח הקרקע להוסיף קדושה על המהלכים עליה ומסיבה זו ביום הכיפורים אין כל מניעה ללכת ברגליים יחפות על גבי הקרקע, בעוד בשאר ימות השנה מן החובה להיזהר מכך על מנת שלא לינוק את הטומאה מן הקרקע.

על דבריו הוסיף צאצאו, מורי ורבי הרה"ק מצאנז קלויזנבורג זי"ע ופירש שגם בתשעה-באב מותר ללכת בלא מנעלים ובלי חציצה בין הרגליים לבין הקרקע, זאת על אף שתשעה באב הוא יום מר ונמהר, יום בו נחרב בית המקדש השני ויש אומרים שגם בית המקדש הראשון חרב בו.

הסיבה לכך היא מאחר וכאשר נחרב בית המקדש, אזי עם כל סאת היגון והכאב מחורבן הבית, החל באותו הרגע להתנוצץ אור של תקווה, כי מאותו רגע ואילך החלו נספרים ובאים הימים המקרבים את הגאולה העתידה, יום בא משיח צדקנו. מסיבה זו אין אנו נוהגים בתשעה באב אבלות שלימה לכל אורך שעות היום, אלא מחצות ואילך אנו מתחילים להתעודד מעט בנחמת ציון וירושלים, אנו מרפים מעט מדיני האבלות שאנו נוהגים בהם ומתחילים להמתין לגאולה המקווה, ואף בתפילת מנחה אנו מתפללים תפילת 'נחם', בה אנו מבקשים מהקב"ה שינחמנו מן גלותנו, יבנה את בית המקדש באש מן השמים ויהיה לנו חומת אש סביב.

משכך אנו מהלכים בדייקא בלא מנעלים לרגלנו, כדי לתקוע בליבנו כיתד את האמונה האיתנה בביאת המשיח, להאמין שאכן כן, פתאום יבוא אל היכלו, הנה מלכך יבוא לך, יבוא מלך המשיח ויבער את כל רוח הטומאה עד ששוב נוכל להתהלך תדיר על פני האדמה מבלי חציצה בין הרגליים, מאחר ושוב לא תהיה הטומאה ספונה בקרקע.

ד וראה מה שהרחיבו הדבר רבותינו, בקדושת לוי פרשת בראשית עה"פ אלה תולדות השמים. וכן הפנים יפות, גם הוא בפרשת בראשית. המסבירים שאכן לעתיד לבוא קדושתה של הארץ תעפיל על קדושת השמים.

רצפת בית המקדש על מנת לשאוב את הקדושה הרבה מקרקע בית המקדש.

זו היא תחינתו ובקשתנו ותקוות חיינו, שכבר נזכה להגיע אל הימים בהם תתקדש האדמה. שלא נצטרך עוד לברכתו **והשיג לכם דיש את בציר**, כשעדיין צריכים לעבוד עבודת עמל על מנת להשיג לחם מתבואת הארץ; אלא יקוים בנו המשכו של כתוב, **ונתנה הארץ את יבוליה** - שהארץ עצמה תתקדש כל-כך עד שתוציא גלוסקאות מוכנות לאכילה וכל הצטרכויותיו של אדם, כמו בגדים נאים וכלי מילת, יצמחו מתוך האדמה מרוב הקדושה אשר תתקדש.

העמל בתורה והממית עצמו עליה

הנה מצאנו שתי דרגות בלימוד התורה, זו למעלה מזו. יש את המדרגה של עמל התורה, לעמול בלימוד התורה ובהבנתה, וכפי שרש"י מבאר על הכתוב 'אדם בחוקותי תלכו' - שתהיו עמלים בתורה'. לעמול, להזיע ולהתייגע בתורה הקדושה, בלימודה ובהבנתה. למעלה מזו ישנה מדרגה גבוהה יותר שהיא למעלה מן העמל והיא כפי שדרשו חז"ל על הכתוב 'אדם כי ימות באוהל' - אין התורה מתקיימת, אלא במי שממית עצמו עליה! לא די שהוא עמל בתורה, אלא הוא ממש ממית עצמו על התורה מתוך אהבתו אליה ומתוך רום מעלה ההתייגעות עד כדי המתת על עצמויותו.

במעלה הממית עצמו שהוא גבוה יותר מזה העמל בתורה, נוכל לבאר שהלא האדם קרוי בשמו אדם, לפי שהוא נוצר מן האדמה, אדם מלשון אדמה. ומאחר והוא נוצר מן האדמה, מדין הוא שיטעם טעם מיתה וקבורה ויחזור אל האדמה, עפר אתה ואל עפר תשיב, אדם יסודו מעפר וסופו לעפר. אולם אם נזכה אדם וממית עצמו באהלה של תורה, ממית עצמו בתורה הקדושה, הרי בעצם מיתה והמתה זו הוא יוצא ידי חובת מיתה וקבורה, ושוב אינו צריך למות מיתה טבעית.

כך אנו רואים אצל צדיקים וקדושי עליון אשר המיתו עצמם בתורה וממילא לא היו צריכים למות כדרך בני אדם. כך היה אליהו הנביא זכור לטוב אשר לא מת אלא עלה בסערה השמימה, איש רכב על סוסי אש בתפארה. כך היה עם התנא הקדוש רבי יהושע בן לוי, ממית עצמו על התורה הקדושה, אשר עלה למרום והתיישב בגן עדן מבלי צריך למות. אף על מרנא הבעש"ט הקדוש זי"ע מסופר שהעיד על עצמו שהוא יכול לעלות בגופו אל שמי גבוהים מבלי למות מיתת אנשים מלומדה. וזאת מאחר ובהתייגעותם בתורה מהפכים הצדיקים והקדושים הללו את החומר לצורה עד שאפילו גופם החומרי הופך להיות קדוש כמו נשמה, כחלק עליון שלא שייכת בו מיתה.

ללמוד על מנת לקיים

אנו שיש לנו רק את מעלת העמל בתורה ועדיין לא הגענו עד כדי כך להפוך חומר לצורה וממילא שייכת בנו מיתה, ממילא עלינו להיזהר ביותר שלא לדרוך על גבי הקרקע ללא חציצה בין הרגל לבין האדמה, זאת על ידי שלא ניטמא בטומאת עפר הארץ.

ברם עלינו לדעת שעל ידי עצם לימוד התורה הקדושה וקיום מצוותיה, נזכה להביא לימות המשיח ולתקן את טומאת הארץ שנגרמה בעת חטא עץ הדעת. ולא די בלימוד התורה לבד, אלא צריכים לצרף 'מעשה' אל הלימוד, לקיים את המצוות בהידור. הדבר ירומז לנו במה שאנו מוצאים בפרשת בראשית שלאחר החטא, כאשר נתקללה האדמה, אמר הקב"ה לאדם הראשון - **וקוץ ודרדר תצמיח לך**, הארץ שנענשה והתקללה תתחיל להוציא קוצים וברקנים, ואילו לעתיד לבוא, כאשר תתברך ותתקדש האדמה, היא לא תוציא יותר קוצים.

כאשר נחשב מניין תיבת תורה נמצא מניין **תרי"א**, וזו התורה הבאה ביחד עם מעשה המצוות, ללמוד על מנת לקיים ולעשות. אולם אם נוריד מניין **מעשה** ממספר תיבת תורה יישאר לנו מספר **קצ"ו** שהוא תיבת **קוץ**, לרמז לנו שכאשר לומדים תורה מבלי לקיים, מביאים לכך שעדיין תתקיים קללת הארץ,

עדיין תהיה האדמה טמאה ומטמאה ועדיין תמציח קוצים וברקנים. לא כן אם מצרפים קיום מעשה המצוות אל לימוד התורה, או אז זוכים לנכש את הקוצים מן הכרם ולהביא לימות המשיח, ימים של לעתיד לבוא, כאשר תתקדש גם האדמה.

ממילא נבין היטב את אשר למדנו במשניות באבות שם אנו למדים שכל מעשי האדמה בהוצאת פירותיה, הכל תלוי לפי התנהגות בני ישראל שהמה קובעים את הכללים. וכעת אנו מבינים שאכן, כאשר אנו מקיימים את המצוות יחד עם התורה שאנו לומדים, אנו אכן מביאים לידי כך שהארץ תוציא יבול טוב, יבול של לעתיד לבוא. בעוד אם חלילה וחלילה אין אנו עושים כן ואין אנו לומדים את התורה ואף מהדרים בקיום מצוותיה, הרי שאנו הערבים בכך שהארץ מתקלקלת, שהיא נשאת מקולקלת וטמאה ושאינה מוציאה פירות טובים.

זהירות בפיקוח נפש!

עדיין אנו שרויים באותה המחלה אשר מטלטלת את העולם כולו וסובלים הימנה זקנים וגם נערים. ישנם רבים כאלה אשר מוטלים על ערש דווי בבתי הרפואה, סובלים מכאובים קשים ומהם כאלה אשר נתונים בסכנת חיים, רחמנא ליצלן.

ללא כל ספק שאלה אשר נהגו ברפיון ולא שמרו את כל התקנות הנצרכות ומחמתם נגרם שאי מי ישכב בחוליו, הרי המה נושאים בעול הכבד של ביטול התורה והתפילה וכל מה שנגרם בעטיים. ואם חלילה בסופו של דבר החולה שובק חיים לכל חי, הרי אותם המתרפים יש להם דם על ידיהם והרי הם כרוצחים ממש. וכמה כואב לראות את אלה אשר אומרים נרפים אנו גם נרפים, או כפי שאמר אחד בבדיחותא שכעת הוא עוטה את המסכה על עורפו, מאחורי ראשו, לומר שהנה המחלה כבר מאחורינו. כך יש מי שמתייחס אל המסכה ואל יתר התקנות כאל דברים של מה בכך, דברים שיש בהם מן נימת הצחוק וקלות הראש, והדברים אמורים הן כאן בארץ-הקודש והן בחוצה לארץ.

עייפה נפשנו מלדבר על כך. אם פעם ידעו שעושים הכל בשביל להציל נפש אחת מישראל ואפילו משום ספק ספיקא של פיקוח נפש כבר עושים את כל מה שיש לאל ידינו לעשות, כולל חילולי שבת ויום הכיפורים; הרי שכיום נשתנו העתים וכבר מתהלכים אנשים עם 'דעות' משלהם ו'שיטות' משלהם, הם הפכו את התנהגותם הקלוקלת לשיטה דעה. כמו אותם עקומי הדעת שסוברים שאם אתה הולך עם מסכה, אות הוא שאתה מאמין בציונים, ואם אינך עוטה מסכה, הא לך האות שאתה כופר בציונים ואינך מאמין בדרכיהם. ולפתע פתאום נהיו כל העולם כולו חסידים של הרה"ק רבי נחמן מברסלב ז"ע ומצטטים את אשר היה מזכיר את שיטת הרמב"ן של 'מה לרופא בבית יראי השם', שלא להאמין ברופאים ובדבריהם. כך כל אחד מפתח לעצמו שיטה, כאשר מדובר בדברים של פיקוח נפש ושל קיפוח נפש.

וכי יש מי שיכול הביא עשר חתימות מגדולי תורה, מבלי שינוי מאיזה חוג ועדה, הטוענים שמוותר להתהלך ברחובה של עיר מבלי לעטות מסכה כדין? הלא היפוך הדבר, אפשר להביא עוד ועוד חתימות מקולמוסם של גדולי ישראל, גדולי החסידות וגדולי ליטא, כולם אומרים שחייבים לעטות מסכה ומי שאינו נוהג בכך - הרי הוא רוצח ויש לו דין רודף, ולא עוד אלא שדמם של הנרצחים על ידו. אין אלה דברים של מה בכך אלא דברים העומדים ברומו של עולם, ברומה של פיקוח נפש הדוחה את כל התורה כולה.

לא להיות בגדר רוצח

נמצאים אנו בימים של גאולה ומי יודע אם אין מדובר במבחן אמונה אשר בוחנים מן השמים מי הוא זה אשר מהלך בדרכי האמונה ומאמין בדברי התורה הקדושה המחמירה על כל ספק ספיקא של פיקוח נפש. מי הוא זה אשר עוטה מסכה כפי שצריך לעשות. ולא להיות מאותם השוטים והנבערים אשר מתנערים מהדבר ועוד הגדילו טיפשים לעשות וציטטו את דבר הכתוב - אלהי מסכה לא תעשה

לך, להשוות את החיוב הקדוש של עטיית מסכה לעבודה-זרה.

מה אעשה ואני אמור על התורה הקדושה, אותה תורה ישנה אשר נתנה לפני שלושת אלפים ושלוש מאות שנים; מה אעשה שאני אחוז באותה תורה שבעל-פה העתיקה מני ימים וכבר נכתבה על ידי רבנו הקדוש ועל ידי רב אשי לפני אלפיים שנים ויותר; ומה אעשה שאמון אנוכי על אותם קונטרסים ישנים ששמו 'שולחן ערוך' או 'רמב"ם' - ומכולם למדנו עד כמה חייבים להחמיר בדברים של פיקוח נפש ואפילו על ספק של פיקוח נפש ממהרים לחלל את השבת. מי יודע אולי אותם האנשים מעולם לא נתקלו בשאלה של ספק פיקוח נפש הנכרך בחילול שבת או בספק של פיקוח נפש הנכרך עם אכילה ושתייה ביום הכיפורים; אני שלדאבוני התנסיתי בכך יודע ומכיר עד כמה התורה הקדושה מחשיבה את חיי האדם ועד כמה יש ללכת רחוק ולעשות כל מה שאפשר, במקום של פיקוח נפש.

אדרבה, אם יוכל אדם להעיד על עצמו שהוא בבחינת 'ממית עצמו בלימוד התורה' ואינו חושש ממיתה וקבורה, אולי הוא זה היכול לצאת ללא חשש ולהתערב עם חולי הקורונה כאוות נפשו. אבל מי שלא אחוז בכך, ומי הוא זה אשר באמת אחוז בכך,

אלא יוצאים מתוך חסרון אחריות בלא לשמור על התקנות ומבלי לעטות מסכות - הרי הוא בגדר רשע ארור ורוצח שפל, זהו שמו זה תוארו, כי בגנו קורים אסונות נוראים, ה' ישמרנו. הנה אני עסוק כעת עם יהודי שעוד לא מלאו לו חמישים וחמש שנות חיים, הוא היה בריא ושלם וליבו אולם וישב שבעה לפני הפסח על אחד מקרוביו ומבין המנחמים שהגיעו, לא הקפידו כמו שצריך ויחד עם הנחמה הם הביאו עמם גם סכנה עד שלקראת סיום שבעת ימי האבל כמעט והיו צריכים לשבת שבעה על האבל עצמו... ועד עתה הרי הוא שוכב על ערש דווי ואבריו ניוזקו בנוק רב, נזק בליבו, בכבד, בכליות, רחמנא ליצלן. ואין כוונתי על אף אחד מישראל ואינו רוצה חלילה ללמד רע על שום אחד מישראל חלילה, וכל כוונתי אינה אלא להציל את עצמי מכל הקליפות המביאות שנקל ראש במחלה זו.

יעזור השי"ת שבזכות התורה הקדושה ובזכות התפילה שאנו מתפללים, נזכה להליץ טוב בעד עם בני ישראל לרפואות ולישועות עדי בוא גואל ויתנוצץ אור הגאולה ונזכה לתיקון השלם, כאשר יקום בנו מקרא שכתוב והיה ה' למלך על כל הארץ, ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. שבת שלום ומבורך.

ברכת מזל טוב

לידידנו הנכבד הרבני הנגיד מוה"ר ר' **יהושע פרקש** שליט"א טראנטא

לרגל הולדת הנכדה בשטומ"צ

בת לחתנו הר"ה ר' **יוסף אבראמוביטש** הי"ו טראנטא

יה"ר מלפני אבינו שבשמים שיזכה לראות רוב נחת יהודי מכל יוצ"ח ולגדלם לתורה ולחופה ולמצוות ע"ד התורה והחסידות ובדרך רביה"ק אכ"ר

זמנים לפרשת פנחס

הדלקת נרות	מוצש"ק ר"ת	ישמח משה
7:27	9:01	ישמח משה
7:12	9:04	ירושלים
8:10	9:40	ניו יורק
9:00	10:26	לונדון

מעומק לבבינו מברכים אנו ברכת מזל טוב לאנ"ש היקרים כל אחד בשמו הטוב יבורך הלוא המה

כ"ק אדמו"ר **מאלעסק** שליט"א
ובנו הר"ה צ"ר **יוחנן טייטלבוים** שליט"א
לרגל אירוסין נכדתו בתו בשטומ"צ
עב"ג החתן בן הר"ה ג' ר' **בנימין לייפער** שליט"א
ראש כולל דרכי הוראה ירושלים

יה"ר שיזכו לראות רוב נחת מכל יוצ"ח ולגדלם לתורה לחופה ולמעש"ט עד ביגוא"צ בב"א

לקבלת הגיליון כל שבוע באימייל שלחו הדעה ל: dtsassov@gmail.com

יו"ל ע"י **"מכון נועם אמרים"** סאסוב
רח' קדושת יו"ט 1, קרית ישמח משה, גני תקווה
טל: 052-768-8014 | פקס: 03-736-1653
dtsassov@gmail.com

הפצת הדא"ח לזיכוי הרבים - כל הזכויות שמורות ©